

Nr 57.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 april 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa delar av förra militiebostället Ivetofta nr 6, 8 i Kristianstads län.

(1:a Avd.)

I en till Riksdagen den 21 februari 1913 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 118, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att, sedan förra kompanichefsbostället Ivetofta nr 6, 8 om ett mantal i Ivetofta socken av Kristianstads län blivit, på sätt i statsrådsprotokollet närmare angivits, uppdelat i 34 lotter,

dels 32 med litt. a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, p, q, r, s, v, x, y, z, aa, ab, ad, ae, af, ag, n, o, t, u, ac och ai betecknade lägenheter må, var för sig med i statsrådsprotokollet närmare angivet område, lägenheten litt. ad med tillägg av en landvinning vid Levrasjön, från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, dock med rätt för en

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 10 saml. 35 häft. (Nr 57—58.) 1

var av innehavarna av lägenheterna litt. x, aa, ab och ae att nyttja den del av nämnda landvinning, som ligger mellan hans lägenhet och sjön;

dels ock en med litt. ah betecknad ägolott må med likaledes i statsrådsprotokollet angivet område å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i kungl. brevet den 29 maj 1874 omförmälda villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1914.

Departementschefen har i förevarande ärende till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Under år 1911 har arrendeuppskattning hållits å förra kompani-chefsbostället $\frac{9}{16}$ mantal Ivetofta nr 6 och $\frac{7}{16}$ mantal Ivetofta nr 8 i Ivetofta socken av Kristianstads län, vilken egendom är för statsverkets räkning utarrenderad till den 14 mars 1914 mot årligt arrende överstigande 600 kronor. Som vid förrättningen föreslagits, att egendomen måtte styckas och större delen av densamma försäljas, har domänstyrelsen i underdånig skrivelse den 29 mars 1912 underställt detta ärende Kungl. Maj:ts prövning samt för sådant ändamål överlämnat ärendet rörande handlingar, däribland en av t. f. extra lantmätaren John Grenholm år 1911 över egendomen upprättad karta med beskrivningar.

Av dessa handlingar inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen är belägen 0.4 mil från Bromölla järnvägsstation och har en areal av 157 hektar 49.50 ar, därav 74 hektar 49.8 ar tomter och åker, 5 hektar 8.45 ar äng, 70 hektar 66.7 ar avrösningsjord och 7 hektar 24.55 ar impediment. Av denna areal äro omkring 46 hektar 35 ar nu undantagna från arrendet och ställda under skogsstatens vård och förvaltning. Härförutom har egendomen andel i en oskiftad landvinning vid Levräsjön. Såväl åkerjorden som ängar och odlingsmark äro besvärade av en myckenhet jordfasta stenar. Betesmarken är dålig och huvudgårdens åbyggnader äro gamla och bristfälliga.

Uppskattningsmännen hava, under framhållande att staten icke kunde utan betydliga kostnader för nybyggnader upplåta egendomen på nytt arrende, föreslagit, att egendomen måtte vid löpande arrendetids slut disponeras så, att 32 lägenheter upplåtes till egna hem, ett område avsattes till kronopark och återstoden av egendomen försålles på offentlig auktion.

De 32 till försäljning föreslagna egnahemslägenheterna äro följande:

Littera å kartan	Beskaffenhet	Ägofigurer å kartan	Areal			Salu- värde
			har	ar	kvm	kronor
a	Bostadslägenhet, be- byggd med inneha- varen tillhöriga hus	av 179, 180	—	30	70	614
b	D:o	av 176, 178, av 179, av 181....	2	28	40	1,035
c	D:o	175 a, av 176, av 181	—	6	50	61
d	D:o	av 174, 175, av 181, 183, 184	1	53	20	1,009
e	D:o	av 181, 182, 196	—	40	15	382
f	D:o	av 195	—	13	50	262
g	D:o	197	—	8	50	162
h	D:o	av 181, av 185, av 193, av 194, av 195	—	54	55	659
i	D:o	av 185, av 191, av 192, av 193, av 194, av 195, 199	—	52	20	457
k	D:o	av 191, av 192, av 193, 200, av 201	—	50	50	533
l	D:o	av 185, 186, 187, 189, 190, av 191, av 192	1	11	35	701
m	D:o	162 a, 163—171, av 172, av 173, av 174	2	07	—	1,306
p	D:o	av 204, 204 a, av 208	1	24	15	1,087
q	D:o	av 204, av 205, av 208	1	22	45	1,108
r	D:o	av 205, 207, av 208	1	32	40	1,180
s	D:o	206	—	11	—	212
v	D:o	133—139, av 140, av 144, 146, 147	5	32	40	1,223
x	D:o	av 102, av 209, av 210, av 211	—	77	05	640
y	D:o	av 103, 104	—	41	80	203
z	D:o	av 98, av 105, 106, 107.....	—	37	55	351
aa	D:o	82, 84—90, av 91, av 92, av 93, 94—97, av 98, 99—101, av 111, av 209, av 210, av 211, 212—230	11	61	10	4,130
ab	Obebyggd jordbruks- lägenhet	av 10, av 12, 13, av 14, 15—24, 231—245, av 246, av 248, av 249, 250, av 251, av 259	5	94	50	2,315
ad	D:o	7, av 8, av 9, av 252, 253—257, av 258, av 259, av 263, 264— 281	7	55	95	3,033
ae	D:o	av 9, av 10, av 11, av 12, av 246, 247, av 248, av 249, av 251,				

Littera å kartan	Beskaffenhet	Ägofigurer å kartan	Areal			Salu- värde
			har	ar	kvm	kronor
ae	Obebyggd jordsbruks- lägenhet	av 252, av 258, av 259, 260— 262, av 263	5	13	15	2,493
af	D:o	294—298	15	63	—	3,439
ag	D:o	av 160, av 161, av 162	2	85	10	1,279
n	Obebyggd bostadslä- genhet	av 201	—	35	80	353
o	D:o	203, 208 a	1	47	50	1,569
t	D:o	av 160, av 191, av 201	1	26	20	875
u	D:o	av 160, av 161	1	24	20	988
ac	D:o	av 3, 4, 5	2	67	80	734
ai	D:o	301, 302	—	95	—	800

Samtliga innehavare av bebyggda lägenheter hava anhållit att få köpa var och en sin lägenhet.

Ett å kartan med litt. A betecknat område om 56 hektar 4.8 ar, motsvarande ägofigurerne å kartan nr 1, 2, 6, av 11, av 12, av 14, 25—81, av 83, 108—110, av 111 samt 112—132, hava uppskattningsmännen ansett böra — jämte utfartsväg från ägofiguren nr 131 över ägofigurerne nr 102, 103 och 105 till landsvägen — bibehållas i kronans ägo för att avsättas till kronopark.

Såsom en salulott har vidare föreslagits återstoden av egendomen, omfattande ägofigurerne nr av 140, av 141, 142, av 144, 145, 148—159, av 160 och av 162 med en areal av tillhopa 13 hektar 69.2 ar, därav 13 hektar 5.25 ar tomt och åker, 44.15 ar skogsmark och 19.8 ar impediment. Denna å kartan med litt. ah betecknade lott, å vilken egendomens åbyggnader äro belägna, har åsatts ett saluvärde av 12,020 kronor. Den oskiftade landvinningen vid Levräsjön, som omfattar ägofigurerne nr 282—293 och 310 om tillhopa 5 hektar 53.2 ar, huvudsakligen bestående av kärrmark, hava uppskattningsmännen ansett böra medfölja äganderätten till lotten litt. ah.

Till utfartsvägar m. m. hava avsatts vissa områden om tillhopa 84.55 ar, å kartan betecknade med litt. ak, al, am, an, ao, ap, aq, ar, as, at, au och av.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att samtliga lägenheter måtte fränskiljas genom ägostyckning.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har biträtt uppskattningsmännens förslag, dock att de till bostadslägenheter ifrågasatta områden syntes Kungl. Maj:ts befallningshavande böra fränskiljas egendomen icke genom ägostyckning utan genom jordavsöndring.

För att möjliggöra ägostyckning av egendomen har kammarkollegium, efter därom av domänstyrelsen gjord framställning, genom beslut den 14 mars 1912 förordnat, att ifrågavarande två hemman $\frac{9}{16}$ mantal Ivetofta nr 6 och $\frac{7}{16}$ mantal Ivetofta nr 8 skulle i jordeboken sammanföras och däri upptagas såsom ett hemman under benämning Ivetofta nr 6, 8 om ett mantal.

Domänstyrelsen har biträtt uppskattningsmännens förslag jämväl beträffande sättet för bostadslägenheternas avskiljande. Genom ägostyckning vunnnes nämligen den fördel, att nödiga vägar därvid komme att avsättas för gemensamt behov. Skulle åter bostadslägenheternas avskiljande från egendomen ske genom avsöndring, måste frågan om nödiga utfartsvägar ordnas så, att vägarna, till den del de låge inom bostadslägenheterna och ej erfordrades såsom vägar för lägenhet, som avskildes genom ägostyckning, uppdelades på bostadslägenheterna med skyldighet för dessas ägare att till begagnande upplåta var och en sin del av vägarna.

För egen del tillstyrker jag det väckta förslaget om försäljning av vissa delar av ifrågavarande kronoegendom och anser lika med domänstyrelsen, att avskiljandet jämväl av de till bostadslägenheter avsedda områden bör verkställas genom ägostyckning. Landvinningen vid Levräsjön torde emellertid ej böra tilläggas ägolotten litt. ah, till vilken landvinningen icke gränsar. Lämpligast hade givetvis varit, om landvinningen kunnat uppdelas på de lägenheter, litt. x, aa, ab, ae och ad, som äro belägna utmed densamma, så att var och en av dessa lägenheter tillagts den del av landvinningen, som ligger invid lägenhetens gräns. Då emellertid en sådan anordning icke är förenlig med bestämmelserna i 13 § i lagen den 27 juni 1896 om hemmansklyvning, ägostyckning och jordavsöndring, föreslår jag, att hela landvinningen tillägges en av sistnämnda fem lägenheter, exempelvis lägenheten litt. ad, därvid dock förbehåll torde böra träffas om rätt för en var av innehavarna av lägenheterna litt. x, aa, ab och ae att nyttja den del av landvinningen, som ligger mellan hans lägenhet och Levräsjön. Då landvinningen av uppskattningsmännen ej upptagits till något värde, torde

Departements-
chefen.

sistberörda anordning ej komma att inverka på lägenheternas saluvärden.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot ifrågavarande framställning, hemställer fördenskull,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av Riksdagen bifallas.

Stockholm den 11 april 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: herrar Tamm, Odelberg, frih. De Geer, Fahlén, Pers, Ericsson, Nilsson i Kabbarp, Andersson, Hellström, greve Wachtmeister, Barthelson, Bosson, Tysk, Olausson, Gustafsson och Nilsson i Linnås.
